

คู่มือปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กรมปศุสัตว์ ปีงบประมาณ 2566

1. ความเชื่อมโยง

แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ : เสริมสร้างพลังทางสังคม

ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติย่อย : เสริมสร้างทุนทางสังคม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ : (15) พลังทางสังคม

เป้าหมาย : ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

แผนย่อยที่ 1 การเสริมสร้างทุนทางสังคม

เป้าหมายแผนย่อย : ภาศึการพัฒนาบิบทบาทในการพัฒนาสังคมมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด : ดัชนีชี้วัดทุนทางสังคมเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 10

2. หลักการและเหตุผล

ตามที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ พระราชทานพระราชดำริ และข้อปฏิบัติในการพัฒนาความเจริญและความสุขให้แก่ประเทศชาติและประชาชนมาหลายด้านหลายสิ่ง พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงปรารถนาว่า หากจะได้ศึกษาและน้อมนำพระราชดำริต่างๆ นี้มาปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมและพอเพียงต่อสถานการณ์ ก็เชื่อแน่ว่าจะแก้ปัญหา และทำให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม ประเทศชาติ และตนเอง ซึ่งจะนำพามาสู่ความสุขและความเจริญกับทุกๆ คน

กรมปศุสัตว์น้อมนำศาสตร์พระราชา มาสืบสาน รักษา ต่อยอด ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของประชาชนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และพัฒนาการประเทศการปศุสัตว์ และเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อพัฒนาประเทศ

3. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อคุณภาพชีวิตของเกษตรกรและประชาชน ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- 2) เพื่อรวบรวมองค์ความรู้ศาสตร์พระราชา และการใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสาน รักษา ต่อยอด ในการคุณภาพชีวิตประชาชน พัฒนาประเทศ

4. ลักษณะการดำเนินงาน

4.1 ศึกษาวิจัย ทดสอบสาธิต การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

- การนำปัญหาการประกอบอาชีพของเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาศึกษาหาแนวทางแก้ไข ด้วยหลักการและกระบวนการ จนได้แนวทางแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับภูมิสังคมนั้นๆ

นำมาสาธิตเป็นตัวอย่าง รวบรวมศึกษาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ประจำถิ่น ผลิตขยายพันธุ์ พัฒนางค์ความรู้ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ถ่ายทอดไปสู่เกษตรกร เพื่อพัฒนาศักยภาพด้านอาชีพแก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และเป็นแหล่งความรู้แก่ผู้สนใจ

4.2 สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

- เพื่อการพัฒนาศักยภาพตนเองให้แก่เกษตรกร ด้วยองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพแก่เกษตรกรเป้าหมาย เพื่อให้เกษตรกรบรรลุเป้าหมายสำคัญ 2 ประการ คือ

1) เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีความมั่นคงทางอาหาร ตั้งแต่ระดับครัวเรือน ชุมชน โดยส่งเสริมให้ครัวเรือนผลิตในสิ่งที่เป็นอาหาร ทั้งปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และแลกเปลี่ยนกันเ็นชุมชน เหลือขายเป็นรายได้เสริม

2) เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีรายได้จากการทำการเกษตรปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีคุณค่าหายากลอกเรียนแบบไม่ได้ ที่มีในพื้นที่มาพัฒนาเป็นสินค้าและบริการของครัวเรือนและชุมชน มีรายได้ที่มั่นคง

4.3 ส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนพัฒนาระบบการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดความเข้มแข็ง มั่นคงในอาชีพอย่างยั่งยืน

- ส่งเสริมการจัดทำฐานข้อมูลของเกษตรกร กลุ่มและชุมชน ข้อมูลทรัพยากร ผลผลิตทางการเกษตรและผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่เกษตรกรผลิตได้ จำหน่ายได้ ทั้งชนิด ปริมาณ ปฏิทินการผลิต ปฏิทินรายได้ ข้อมูลและความต้องการของลูกค้าของเกษตรกร

- ส่งเสริมการผลิตเพื่อมีความมั่นคงทางอาหารในครัวเรือน ชุมชน

- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการของเกษตรกร กลุ่ม และชุม ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ สินค้าและบริการของเกษตรกร กลุ่ม และชุม ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.4 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งความรู้ด้านเทคนิค และความรู้ด้านบริหารจัดการ

- พัฒนาบุคลากรของกรมปศุสัตว์เพื่อเป็นพี่เลี้ยงแก่เกษตรกร กลุ่ม ชุมชน

- พัฒนาช่องทางกาให้บริการความรู้ สื่อความรู้ที่สามารถตอบสนองและแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้ทันสถานการณ์

- ประสานทุกภาคส่วนเป็นภาคีเครือข่าย เพื่อร่วมกันช่วยเหลือและให้บริการแก่เกษตรกร กลุ่มและชุมชนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

4.5 ส่งเสริมการสร้างทุนทางสังคมแก่เกษตรกร กลุ่มและชุมชนในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเวทีการมีส่วนร่วมผ่านกิจกรรมต่างๆ

- สร้างผู้นำเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างชุมชน รวมถึงพันธมิตรทางธุรกิจของเกษตรกร เป็นต้น

5. โครงการและงบประมาณปี 2566

โครงการ แบ่งเป็น 9 กลุ่ม 145 โครงการ

แผนงาน ยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม

กิจกรรมหลัก สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมย่อยในการเบิกจ่ายงบประมาณ : เกษตรกรรับบริการถ่ายทอด

งบประมาณปี 2566 13,093,000 บาท

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ภายใต้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน 970 ราย
2. โรงเรียนที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์ จำนวน 250 โรงเรียน

6. พื้นที่ดำเนินการ

กลุ่ม 1 ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริและศูนย์สาขา 10 โครงการ 2,204,900 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา	สนง.ปศจ. ฉะเชิงเทรา	198,100
2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ท่าใหม่ จ.จันทบุรี	สนง.ปศจ. จันทบุรี	172,400
3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมือง จ.สกลนคร	สนง.ปศจ.สกลนคร	38,800
4. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ดอยสะเก็ด จ.เชียงใหม่	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	110,800
5. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี	สนง.ปศจ.เพชรบุรี	172,300
6. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อ.เมือง จ.นราธิวาส	สนง.ปศจ.นราธิวาส	539,200
7. ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ศรีสะเกษ	สนง.ปศจ.ศรีสะเกษ	153,200

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
8. พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.นครศรีธรรมราช	สนง.ปศจ นครศรีธรรมราช สนง.ปศจ.สงขลา สนง.ปศจ.พัทลุง ศวพ.ภาคใต้ คอส.นครศรีธรรมราช	238,100 19,600 19,600 22,400 2,400
9. พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.มุกดาหาร	สนง.ปศจ.มุกดาหาร	129,200
10. หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.นราธิวาส	สนง.ปศจ.นราธิวาส	388,800

กลุ่ม 2 โครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ 7 โครงการ 986,500 บาท คือ

2.1 โครงการฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ 19 จังหวัด 53 แห่ง 145,200 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1.1 หนองหารเงิน อ.เมือง	สนง.ปศจ.อ่างทอง (2)	7,400
1.2 สี่บัวทอง อ.แสวงหา		
2. หนองลาด จ.สิงห์บุรี	สนง.ปศจ.สิงห์บุรี (1)	7,400
3. บ้านยางน้อย อ.เชียงใน	สนง.ปศจ.อุบลราชธานี (1)	5,400
4.1 หนองหมากเฒ่า อ.เมือง	สนง.ปศจ.สกลนคร (8)	17,400
4.2 บ้านกุดนาขาม อ.เจริญศิลป์		
4.3-4.7 บ้านวังชมพู บ้านโคกทรายขาว บ้านนาคำ บ้านนาแต่-เสนานฤมิตร อ.คำตากล้า		
4.8 บ้านท่าแร่ อ.อากาศอำนวย		
5.1-2 บ้านวังกะเบา หนองปลาเคี้ยว อ.ปลาปาก		
5.3 บ้านทางหลวง อ.นาแก	สนง.ปศจ.นครพนม (3)	5,400
6.1 -2 บ้านขุนแตะ - บ้านดงเย็น อ.จอมทอง	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ (3)	7,400
6.3 บ้านแม่ตุงติง อ.สะเมิง		
7. บ้านป่อหวี อ.สวนผึ้ง	สนง.ปศจ.ราชบุรี (1)	7,400
8. บ้านหนองเหียง อ.หัวหิน	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์ (1)	7,400
9. คลองหอยโข่ง อ.คลองหอยโข่ง	สนง.ปศจ.สงขลา (1)	5,400

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
10.1-2 บ้านสี่พาย ปิยามูมั่ง อ.ยะหริ่ง 10.3 บ้านแป้น อ.สายบุรี 10.4-7 บ้านน้ำดำ บ้านโคกกอ บานดอนนา บ้านโคกหมัก อ.หนองจิก 10.8-9 ป่าตาเขียว บ้านเคียน อ.ปะนาเระ 10.10 บ้านลุตง อ.แม่ลาน	สนง.ปศจ.ปัตตานี (10)	17,400
11.1 บ้านจาเราะบูโงะ อ.เบตง 11.2 บ้านบันนังกระแจะ อ.ธารโต 11.3 วังพญา-ท่าธง อ.รามัญ	สนง.ปศจ.ยะลา (3)	7,400
12.1-2 โคกปาฆาปือซา บ้านรอดันบาตู อ.เมือง 12.3 บ้านโคกโก อ.สุไหงปาตี 12.4 บ้านเจาะเกาะ อ.เจาะไอร้อง 12.5-6 บ้านโคกโก บ้านโคกไร่ใหญ่ อ.สุไหงปาตี 12.7 บ้านบาลูกากาปัส อ.แว้ง 12.8-9 บ้านตอหลัง บ้านป่าไผ่ อ.ระแงะ 12.10 บ้านสะแนะ อ.รือเสาะ 12.11 บ้านไอร้ปาโจ อ.สุคีริน 12.12 บ้านไอร้ปือเตอ อ.จะแนะ	สนง.ปศจ.นราธิวาส (12)	17,400
13. บ้านคลองซีฟ อ.บางแก้ว	สนง.ปศจ.พัทลุง (1)	5,400
14. บ้านดอนม่วงพัฒนา อ.เมือง	สนง.ปศจ.มุกดาหาร (1)	5,400
15. บ้านแม่ต๋ำอ.เสริมงาม	สนง.ปศจ.ลำปาง (1)	5,400
16. บ้านห้วยหินลาด อ.บึงโขงหลง	สนง.ปศจ.บึงกาฬ (1)	5,400
17. บ้านจันทร์ (บ้านสายน้ำผึ้ง) อ.บ้านดุง	สนง.ปศจ.อุดรธานี (1)	-
18. บ้านกระเจา อ.กระสังข์	สนง.ปศจ.บุรีรัมย์ (1)	5,400
19. บ้านกำพี้ อ.บรบือ	สนง.ปศจ.มหาสารคาม (1)	5,400

2.2 โครงการหมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ 3 จังหวัด 3 แห่ง 72,200 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. อำเภอเวียงแหง อ.เวียงดาว	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	17,400
2. บ้านขุนห้วยเตือ-แม่ส่วยอู บ้านดอยผักกูด บ้านอาไ้	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน	17,400
3. บ้านมะโอโคะ หมู่ที่ 2 ต.แม่จัน อ.อุ้มผาง จ.ตาก	สนง.ปศจ.ตาก	37,400

2.3 โครงการส่งเสริมศิลปาชีพ 1 จังหวัด 7,400 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ศูนย์ศิลปาชีพ ต.เกาะเกิด อ.บางปะอิน	สนง.ปศจ.พระนครศรีอยุธยา	7,400

2.4 โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริ 6 จังหวัด 18 แห่ง 169,800 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1.1 สถานีสาธิตและถ่ายทอดการเกษตร ป่าไม้ สิ่งแวดล้อม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านแบกแซม ต.เปียงหลวง อ.เวียงแหง	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	87,200
1.2 ห้วยแม่เกียง อ.เชียงดาว		
1.3-4 บ้านเสาแดง ดอยอมพาย อ.แม่แจ่ม		
1.5 ห้วยเมืองงาม อ.แม่สาย		
1.6 ดอยม่อนล้าน อ.พร้าว		
1.7 -8 บ้านแบล บ้านนาเกียน อ.อมก๋อย		
2. บ้านสันติสุข-บ้านขุนกำลัง อ.ปง จ.พะเยา	สนง.ปศจ.พะเยา	19,400
3.1-2 บ้านดอยบ่อ บ้านปางขอน อ.เมือง	สนง.ปศจ.เชียงราย	28,400
3.3 บ้านธารทอง อ.แม่สรวย		
3.4 บ้านห้วยหยวกป่าไซ อ.แม่ฟ้าหลวง		
4.1 บ้านสบซุ่น อ.ท่าวังผา	สนง.ปศจ.น่าน	17,400
4.2-3 ภูพยัคฆ์ บ้านสะจุก-สะเกี้ยง อ.เฉลิมพระเกียรติ		
5. ภูซัด ภูเมียง ภูสอยดาว	สนง.ปศจ.พิษณุโลก	-
6. บ้านป่าคา อ.คลองลาน จ.กำแพงเพชร	สนง.ปศจ.กำแพงเพชร	17,400

2.5 โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ 3 จังหวัด 4 แห่ง

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1.1 ดอยฟ้าห่มปก บ้านห้วยเมืองงาม อ.แม่สาย	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	-
1.2 ดอยคำ อ.เวียงแหง		
2. บ้านหนองห้า อ.เชียงคำ จ.พะเยา	สนง.ปศจ.พะเยา	-
3. บ้านอุดมทรัพย์ อ.คลองลาน	สนง.ปศจ.กำแพงเพชร	-

2.6 โครงการธนาคารอาหารชุมชน (FOOD BANK) 300,600 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. บ้านนาป่าแปก บ้านแม่ปาง บ้านไม้ล้าน จ.แม่ฮ่องสอน	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน	300,600

2.7 โครงการ “รักษน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน” 7 จังหวัด 10 กลุ่มน้ำ 291,300 บาท

พื้นที่ดำเนินการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. กลุ่มน้ำหมัน	สนง.ปศจ.เลย	17,400
2.1-2. กลุ่มน้ำแม่หาด กลุ่มน้ำปิงน้อย	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	32,400
3.1-3 กลุ่มน้ำปาย กลุ่มน้ำสะงา กลุ่มน้ำแม่สะมาด-ห้วย หมากกลาง	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน	38,400
4. กลุ่มน้ำคำ	สนง.ปศจ.เชียงราย	28,400
5. กลุ่มน้ำขุนน่าน	สนง.ปศจ.น่าน	139,900
6. กลุ่มน้ำภาค	สนง.ปศจ.พิษณุโลก	17,400
7. กลุ่มน้ำลี	สนง.ปศจ.อุตรดิตถ์	17,400

กลุ่ม 3 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 7 โครงการ 5,298,500 บาท คือ

3.1 โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ 4,923,000 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ. 50 จังหวัด 9 เขต 250 โรงเรียน	4,923,000

3.2 โครงการพัฒนาตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 375,500 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. พัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน(ด้านปศุสัตว์) อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา	สนง.ปศจ.พระนครศรีอยุธยา	42,400
2. เกษตรรวมใจ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.นครนายก	สนง.ปศจ.นครนายก	7,400
3. ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จ.น่าน	สนง.ปศจ.น่าน	254,500
4. พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลอบ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	32,400
5. ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเขากระปุก อ.ท่าช้าง จ.เพชรบุรี	ศอส.เพชรบุรี	-
6. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อยตามพระราชดำริ จ. เชียงใหม่	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	38,800

กลุ่ม 4 โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ 7 โครงการ ของสำนักราชเลขาธิการ 956,400 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จ.ระยอง	ศบส.ระยอง	42,800
2. พัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จ.สระแก้ว-ปราจีนบุรี	สนง.ปศจ.สระแก้ว	17,400
3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จ.จันทบุรี	สนง.ปศจ.จันทบุรี	27,800
4. ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อ.ด่านซ้าย จ.เลย	ศูนย์ด่านซ้ายฯ สนง.ปศจ.เลย	755,000 34,800
5. พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน	17,400
6. พัฒนตามพระราชดำริอำเภอสันป่าตอง	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	8,400
7. พัฒนาพื้นที่สูงปางตอง (กิจกรรมปรับปรุงพันธุ์แกะเพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกร)	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน ศบส.แม่ฮ่องสอน	17,400 35,400

กลุ่ม 5 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอื่นๆ 17 โครงการ 1,553,700 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ลูกพระดาบส	สนง.ปศจ.สมุทรปราการ	62,400
2. อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่า รอยต่อ 5 จังหวัด (ภาคตะวันออก) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ. ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ระยอง ชลบุรี จันทบุรี	สนง.ปศจ.ฉะเชิงเทรา สนง.ปศจ.สระแก้ว สนง.ปศจ.ระยอง สนง.ปศจ.จันทบุรี สนง.ปศจ.ชลบุรี	17,400 17,400 17,400 17,400 17,400
3. ศูนย์การพัฒนาโนนดินแดงตามพระราชดำริ จ.บุรีรัมย์	ศบส.บุรีรัมย์	23,400
4. เกษตรวิชญา	สนง.ปศจ.เชียงใหม่	30,400
5. อนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักฯ	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน	17,400
6. อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ จ.เชียงราย	สนง.ปศจ.เชียงราย	77,700
7. พัฒนาบ้านกอก - บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.น่าน	สนง.ปศจ.น่าน	17,400
8. เชื้อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.พิษณุโลก	สนง.ปศจ.พิษณุโลก	69,600
9. ห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.กาญจนบุรี	สนง.ปศจ.กาญจนบุรี	62,900

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
10. ชั่งหัวมันตามพระราชดำริ จ.เพชรบุรี	สนง.ปศจ.เพชรบุรี ศวอ.เพชรบุรี ศวอ.ประจวบคีรีขันธ์	223,400 56,400 48,000
11. สวนป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จ.ราชบุรี	สนง.ปศจ.ราชบุรี	19,400
12. อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ประจวบคีรีขันธ์	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์ ศวอ.ประจวบคีรีขันธ์	31,900
13. พัฒนาส่งเสริมอาชีพและรายได้เกษตรกรในพื้นที่ รับน้ำอ่างเก็บน้ำยางชุม จ.ประจวบคีรีขันธ์	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	21,800
14. หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่หนองพลับกลัดหลวง จ.ประจวบคีรีขันธ์	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์	19,400
15. ส่งเสริมการเลี้ยงแพะในพื้นที่ภาคใต้ ตามพระราชดำริ	ศบส.เทพา ศูนย์ฯพัฒนาแพะแกะ	369,000 277,000
16. พัฒนาพื้นที่พรุแฉะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ปัตตานี	19,600
17. พัฒนาการเกษตรบ้านกูแบสิราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ปัตตานี	19,600

กลุ่ม 6 พันธุ์สัตว์พระราชทาน 5 ชนิด 497,900 บาท

พันธุ์สัตว์	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1) เป็ดอีเหลียง	ศบส.ระยอง	41,500
2) ห่านหัวสิงโต	ศบส.ท่าพระ	41,300
	ศบส.หนองแก	11,500
3) สุกรหมอยาน 4) สุกรจินหัว	ศูนย์ฯพัฒนาสุกร	52,000
4) กระปือเมฆานี	ศบส.บุรีรัมย์	145,000
5) แพะแบลคเบงกอล	ศบส.มหาสารคาม	190,000
	สนง.ปศจ.นราธิวาส	16,600

กลุ่ม 7 โครงการของสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ 2 โครงการ 113,600 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ทับทิมสยาม จ.สระแก้ว	ศวอ.สระแก้ว	17,400
2. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ยะลา และนราธิวาส	สนง.ปศจ.ยะลา	23,600
	สนง.ปศจ.นราธิวาส	72,600

กลุ่ม 8 โครงการของมูลนิธิชัยพัฒนา 2 โครงการ 29,800 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร	สนง.ปศจ.พิจิตร	7,400
2. พัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร (ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์)	สนง.ปศจ.เชียงราย	22,400

กลุ่ม 9 โครงการในเขตพระราชฐาน 5 โครงการ 478,900 บาท

ชื่อโครงการ	หน่วยงานดำเนินการ	งบประมาณปี 2566
1. ฟาร์มโคนมสาธิตสวนจิตรลดา	ศวอส.ปากช่อง	122,400
2. โครงการเลี้ยงสัตว์วังทิวพัฒนา	สนง.ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพ	22,800
	ศบส.หนองกวาง	234,900
3. ผลิตอาหารช้างสำคัญพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์	ศวอส.สกลนคร	40,000
4. พระตำหนักถนอม	สนง.ปศจ.น่าน	53,400
5.โครงการเลี้ยงสัตว์พระตำหนักทักษิณราชินิเวศน์	สนง.ปศจ.นราธิวาส	5,400
	ศบส.นราธิวาส	-
	ศวอส.นราธิวาส	-

7. เป้าหมายการดำเนินงานปี 2566

7.1 กิจกรรมศึกษาวิจัย ทดสอบ สาธิต การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

- โค - กระบือ	60	ตัว
- สัตว์เล็ก (กวาง สุกร แพะ แกะ)	557	ตัว
- สัตว์ปีก (เป็ด ไก่พื้นเมือง ไก่ไข่)	1,614	ตัว
- ผลิตลูกสัตว์เล็ก	553	ตัว
- ผลิตลูกสัตว์ปีก	10,950	ตัว
- ปลูกพืชอาหารสัตว์	465	ไร่

7.2 สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

- จัดเวทีการมีส่วนร่วม	1,440	ราย	144	ครั้ง
- พัฒนาอาชีพเกษตรกร	970	ราย	97	กลุ่ม
- สร้างกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรมัยยั่งยืน (โรงเรียน)	23	โรงเรียน		
- พัฒนาสุขภาพสัตว์	10,000	ตัว		

7.3 ส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

- การจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรกลุ่มและชุมชน
- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ
- ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์

7.4 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงของเกษตรกร
- ส่งเสริมการเรียนรู้แก่เกษตรกรผ่านสื่อ เวิร์กออนไลน์และการติดตามงาน
- ประสานหน่วยงานอื่นเพื่อให้บริการแก่เกษตรกร

7.5 ส่งเสริมการสร้างทุนทางสังคมแก่เกษตรกร กลุ่มและชุมชน

- การจัดกิจกรรมรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ แก่เกษตรกร
- สร้างผู้นำเศรษฐกิจพอเพียงจากเวทีต่าง ๆ
- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างชุมชน

8. วิธีการดำเนินงาน

8.1 กิจกรรมศึกษาวิจัย ทดสอบ สาธิต การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

8.1.1 กิจกรรมศึกษาวิจัย ทดสอบ สาธิต

1) ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลพระราชดำริสภาพปัญหาและความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ขอคำแนะนำจากคณะกรรมการวิจัยด้านปศุสัตว์ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริหรือผู้เชี่ยวชาญพี่เลี้ยง เพื่อให้คำแนะนำทางวิชาการ หรือเสนอ Concept paper ตามแบบฟอร์มภายในเดือนธันวาคม 2565

2) คณะกรรมการฯ พิจารณา Concept paper อนุมัติเป็นงานศึกษาวิจัยหรืองานทดสอบสาธิตขอความเห็นชอบดำเนินการและขอสนับสนุนงบประมาณไปยังแหล่งทุน หรือสำนักงาน กปร. ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2566

3) โครงการวิจัยงานทดสอบสาธิต ที่ได้รับอนุมัติแล้วต้องจัดทำแผนการดำเนินงาน และรายงานผลการให้ กพท. ทราบทุกไตรมาส และสรุปเมื่อสิ้นสุดโครงการ

4) การดำเนินการศึกษาวิจัยให้อิงระเบียบวิธีวิจัยตามโครงการ หรือวิธีวิจัยที่เป็นสากล เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยที่เชื่อถือได้ มีผู้เชี่ยวชาญพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ

5) ผลการศึกษาวิจัยที่เสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้รวบรวมเป็นฐานข้อมูล และจัดทำแผนการถ่ายทอด สาธิตในโครงการเพื่อเป็นตัวอย่าง และขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมาย เกษตรกร นักเรียน เจ้าหน้าที่ประชาชนทั่วไป

8.1.2 กิจกรรมสาธิตการเลี้ยงสัตว์ตามหลักวิชาการ

1) ทำการเลี้ยงสัตว์ พันธุ์สัตว์ โรงเรือน อุปกรณ์ อาหาร สุขภาพสัตว์ การจัดการเลี้ยงดู บันทึกข้อมูล จัดทำบัญชีฟาร์ม วิเคราะห์ สรุปผลประจำเดือน จัดสถานที่ คอกสัตว์ โรงเรือน และอุปกรณ์การเลี้ยงให้เพียงพอเหมาะสมกับสัตว์แต่ละชนิดและขนาด และปรับให้เหมาะสมตามสภาพภูมิสังคม

2) จัดทำแผนการสาธิตและผลิตสัตว์แต่ละชนิด โดยนำความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่มาประกอบการจัดทำแผนผลิต

3) จัดสาธิตการผลิตและการใช้อาหารสัตว์จากวัตถุดิบในท้องถิ่น ในฟาร์มสาธิตทุกแห่งตลอดปี และเปรียบเทียบให้เห็นต้นทุนระหว่างการใช้อาหารสำเร็จรูปอย่างเดียว กับการใช้อาหารผสม

4) จัดทำบันทึกข้อมูลการเลี้ยงสัตว์ จำนวน เกิด ตาย ขาย ผลผลิตลูก ไข่ เปรียบเทียบกับมาตรฐาน และพัฒนาประสิทธิภาพให้ดียิ่งขึ้น

5) จัดทำประสิทธิภาพการผลิตเทียบกับมาตรฐานการเลี้ยงสัตว์ และประสิทธิภาพของหน่วยงานอื่นๆ เช่น ศูนย์ฯ สถานีและ

6) จัดระบบสุขภาพวิชาการเลี้ยงสัตว์ ระบบการป้องกันโรคที่ดี กำหนดมาตรการความปลอดภัยตามหลัก GFM อยู่ในรูปแบบการเลี้ยงที่เป็นตัวอย่างแก่เกษตรกรได้

7) จัดทำบอร์ดข้อมูลหรือเอกสารเผยแพร่ แสดงข้อมูลความรู้จากการปฏิบัติ เช่น ต้นทุนผลตอบแทน การลดต้นทุน มูลค่าเพิ่มที่เกิดขึ้น

8) ลูกสัตว์ที่ผลิตได้ต้องมีสุขภาพแข็งแรง ตรงสายพันธุ์ ก่อนนำออกส่งเสริมเกษตรกร โรงเรียนหรือจำหน่าย ให้มีเอกสารแสดง สายพันธุ์ อายุสัตว์ คำแนะนำวิธีการดูแลเบื้องต้นเมื่ออยู่ในการเลี้ยงของเกษตรกร รายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ คำแนะนำการเลี้ยงดูเมื่อเกษตรกรรับสัตว์ไปจะได้ปฏิบัติถูกต้อง

9) รวบรวมข้อมูลพันธุ์สัตว์พื้นเมือง พันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง จัดทำฐานข้อมูล เผยแพร่ และพัฒนาองค์ความรู้จากงานปศุสัตว์ส่งเสริมการให้เกษตรกรหรือโรงเรียนใช้ประโยชน์

10) พัฒนาความรู้และทักษะของบุคลากรที่ปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ ให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

8.2 สร้างกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

8.2.1 จัดเวทีการมีส่วนร่วม

บุคคลเป้าหมาย

1) เกษตรกร ผู้นำเกษตรกร กลุ่มเครือข่าย 2) ครูและนักเรียนในโรงเรียน 3) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโครงการ 4) ภาศึเครือข่าย

หลักการ

จัดเวทีส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เพื่อหาแนวทางบรรลุเป้าหมายของเกษตรกร ค้นหา ค้นหาปัญหาความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกร ทรัพยากร ทุนทางสังคม จุดแข็ง กำหนดเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกัน

ขั้นตอน

- เตรียมการ สนง.ปศจ./สนง.ปศอ.คัดเลือกพื้นที่ในการพัฒนา ประสานงานผู้นำชุมชน กำหนดวัน เวลา นัดหมายกลุ่มเป้าหมาย เตรียมสถานที่ ที่จะเข้าร่วมเวที อย่างน้อย 1 ครั้งในแต่ละพื้นที่ โดยมีเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 10 ราย จัดทำรายชื่อผู้เข้าร่วมเวที จัดทำกำหนดการ เตรียมอุปกรณ์ เครื่องเสียง สื่อ มอบหมายผู้รับผิดชอบ (อาจเป็นเจ้าหน้าที่ร่วมกับเกษตรกร) เป็นต้น

- ดำเนินการ จัดทำเวทีแบบมีส่วนร่วม ชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทางการดำเนินงาน เริ่มด้วยการแลกเปลี่ยนความรู้เพื่อทำความเข้าใจหลักการทรงงานและความเข้าใจหลักปรัชญาของเศร ษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นหลักการดำเนินงานต่าง ๆ ต่อ ด้วยค้นหาปัญหาความต้องการ ความคาดหวังเกษตรกร การให้ความรู้ตามหลัก VRIO Model และร่วมกันกำหนดแผนการผลิตเพื่อการบริโภคและสร้างรายได้ในอาชีพ

- การประเมินผล ให้ประเมินความรู้ก่อน/หลังจัดเวที เช่น วัดความรู้ความเข้าใจของกลุ่มเป้าหมาย ประเมินความพึงพอใจ ผ่าน Google form

- การรายงานผลการฝึกอบรม 1) รายงานในระบบ e- Operation ของแต่ละโครงการ 2) รายงานสรุปผลการฝึกอบรมต่อหัวหน้าส่วนราชการ(อธิบดีกรมปศุสัตว์) ภายใน 30 วัน เมื่อฝึกอบรมแล้วเสร็จ

งบประมาณ

2,000 บาท ต่อ 1 ครั้ง (มีเกษตรกรเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 10 ราย)

8.2.2 พัฒนาอาชีพเกษตรกร

จากเวที 7.2.1 ได้แผนการผลิต แผนการดำเนินงานของเกษตรกรเป้าหมาย ผลิตเพื่อบริโภคหรือเพื่อเป็นอาชีพ สนับสนุนปัจจัยการผลิตตามแผนที่ได้จากเวทีการมีส่วนร่วม วงเงิน 13,000 บาท มีเกษตรกรได้รับประโยชน์ไม่น้อยกว่า 10 ราย ตัวอย่างเมนูทางเลือกด้านปศุสัตว์สำหรับเกษตรกรในโครงการ (เกษตรกรสามารถเลือกนอกเหนือจากตัวอย่างได้

ให้หน่วยงานทำแผนการจัดซื้อจัดจ้าง และกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุต่าง ๆ เพื่อให้ตรงตามความต้องการของเกษตรกร โรงเรียน และได้มาตรฐาน โดยให้เป็นไปตามระเบียบระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 และที่เกี่ยวข้อง

(1) การเลี้ยงแพะ

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - พันธุ์แพะที่ผลิตจากโครงการรายละเอียด 1-5 ตัว - อาหาร/เวชภัณฑ์ - อาหารสัตว์/เวชภัณฑ์ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ สื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเกษตรกรในพื้นที่โครงการ - ยืมเพื่อการผลิต/จำหน่าย/ให้เป็นทุน (รายที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้) - เกษตรกรจัดหาที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและสุขาภิบาลที่ดีสำหรับสัตว์ อุปกรณ์การเลี้ยง (เจ้าหน้าที่ประเมิน) - จัดหาอาหารเลี้ยง ดูแลสุขภาพ ขยายพันธุ์ เพิ่มผลผลิตเลี้ยงต่อเนื่อง - บันทึกข้อมูลการเลี้ยง เช่น อาหาร สุขภาพ การจัดการ - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

(2) การเลี้ยงสุกร

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - พันธุ์สุกรที่ผลิตจากโครงการรายละเอียด 1-5 ตัว - อาหารสัตว์/เวชภัณฑ์ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ สื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยง	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเกษตรกรในพื้นที่โครงการ - ยืมเพื่อการผลิต/จำหน่าย/ให้เป็นทุน(รายที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้) - เกษตรกรจัดหาที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและสุขาภิบาลที่ดีสำหรับ สัตว์ อุปกรณ์การเลี้ยง (เจ้าหน้าที่ประเมิน) - จัดหาอาหารเลี้ยง ดูแลสุขภาพ ขยายพันธุ์ เพิ่มผลผลิตเลี้ยงต่อเนื่อง - บันทึกข้อมูลการเลี้ยง เช่น อาหาร สุขภาพ การจัดการ - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

(3) การเลี้ยงสัตว์ปีก

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - สัตว์ปีกที่ผลิตจากโครงการ/ที่จัดซื้อ เช่น พ่อแม่พันธุ์รายละเอียด 5-10 ตัว (เพศผู้ เพศเมียตาม สัดส่วนสายพันธุ์) ไก่ไข่สาว 5-10 ตัว สัตว์ปีกอายุ 6 สป. รายละเอียด 10-20 ตัว - อาหารสัตว์/เวชภัณฑ์ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ สื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเกษตรกรในพื้นที่โครงการ - ยืมเพื่อการผลิต/จำหน่าย/ให้เป็นทุน(รายที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้) - เกษตรกรจัดหาที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและสุขาภิบาลที่ดีสำหรับสัตว์ อุปกรณ์การเลี้ยง (เจ้าหน้าที่ประเมิน) - จัดหาอาหารเลี้ยง ดูแลสุขภาพ ขยายพันธุ์ เพิ่มผลผลิตเลี้ยงต่อเนื่อง - บันทึกข้อมูลการเลี้ยง เช่น อาหาร สุขภาพ การจัดการ - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

4) การเลี้ยงกวาง

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - กวางที่ผลิตจากโครงการรายละเอียด 1-2 ตัว - อาหารสัตว์/เวชภัณฑ์ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ สื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่ที่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นเกษตรกรในพื้นที่โครงการ - ยืมเพื่อการผลิต/จำหน่าย/ให้เป็นทุน(รายที่ยังไม่สามารถพึ่งตนเองได้) - เกษตรกรจัดหาที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและสุขาภิบาลที่ดีสำหรับสัตว์ อุปกรณ์การเลี้ยง (เจ้าหน้าที่ประเมิน) - จัดหาอาหารเลี้ยง ดูแลสุขภาพ ขยายพันธุ์ เพิ่มผลผลิตเลี้ยงต่อเนื่อง - บันทึกข้อมูลการเลี้ยง เช่น อาหาร สุขภาพ การจัดการ - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ - เรียนรู้เพิ่มเติมการตัดเขากวางอ่อน

(5) การพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์สัตว์

ที่มีศักยภาพในการผลิตสัตว์อยู่แล้วได้มีช่องทางการพัฒนาความรู้การทำผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ และได้มีความรู้ในการตลาดเพื่อจำหน่ายผลิตภัณฑ์

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมให้เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์รวมกลุ่มจัดทำ การแปรรูปผลิตภัณฑ์ของตนเอง เพื่อเป็นสินค้าและจำหน่ายเพิ่มรายได้ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ สื่อความรู้ - ส่งเสริมการจัดการกลุ่มเครือข่าย - เจ้าหน้าที่ที่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรในชุมชนโครงการพระราชดำริ รวมกลุ่มไม่น้อยกว่า 10 ราย - กลุ่มเกษตรกรมี ฝึกอบรม การแปรรูปผลิตภัณฑ์ จากวัตถุดิบที่มีในชุมชน เพื่อเป็นสินค้าและบริการของกลุ่ม - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานสม่ำเสมอ - ส่งเสริมการตลาด พัฒนากลุ่มด้านต่าง ๆ

(6) ส่งเสริมอาหารสัตว์/พืชอาหารสัตว์

ส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ด้านอาหารสัตว์ วัตถุดิบอาหารสัตว์ การประยุกต์ใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น มาเป็นอาหารสำหรับสัตว์ การรู้จักจัดการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์ที่ดีและที่มีในท้องถิ่นมาเลี้ยงสัตว์ได้

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์จัดทำอาหารสัตว์อย่างง่ายสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์ ทำแปลงพืชอาหารสัตว์ - อบรมให้ความรู้ ฝึกปฏิบัติ การผสมอาหารสัตว์ การทำแปลงพืชอาหารสัตว์ - สนับสนุนสื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่ เป็นพี่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์รวมกลุ่มไม่น้อยกว่า 10 ราย - กลุ่มเกษตรกรฝึกปฏิบัติการผสมอาหารสัตว์ใช้เองการ/ ทำแปลงพืชอาหารสัตว์ - มีความตั้งใจ ศึกษาเรียนรู้และปฏิบัติตามคำแนะนำ - มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

8.2.3 สร้างกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรมยั่งยืน (โรงเรียน)

แผนงาน/กิจกรรม	หลักการ/วิธีการ/ขั้นตอน	งปม. (บาท) ต่อโรงเรียน
สร้างกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรมยั่งยืน (โรงเรียน)	หลักการ เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้เกษตรกรมยั่งยืน (กิจกรรมปศุสัตว์) ในโรงเรียนในพื้นที่โครงการพระราชดำริ โดยใช้หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรมยั่งยืน ตาม VRIO Modelเป็นหลักการส่งเสริม	3,000
สร้างกระบวนการเรียนรู้เกษตรกรมยั่งยืน (โรงเรียน)	วิธีการ/ขั้นตอน 1. คัดเลือกโรงเรียนที่มีความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมเลี้ยงสัตว์ เข้าร่วมโครงการ 2. จัดทำแผนการสร้างกระบวนการเรียนรู้ระบบเกษตรกรมยั่งยืน กิจกรรมปศุสัตว์ เช่น กำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดกิจกรรม ทำปฏิทิน ดำเนินการ 3. ถ่ายทอดความรู้เกษตรกรมยั่งยืน พัฒนาทักษะด้านการเลี้ยงสัตว์ การสุขภาพ การแปรรูปผลผลิตให้กับนักเรียน สนับสนุนสื่อการเรียนรู้ 4. สนับสนุนปัจจัยส่งเสริมการเรียนรู้ตามแผนความต้องการของโรงเรียน 5. โรงเรียนเลี้ยงดูสัตว์ให้มีสุขภาพแข็งแรง 6. เจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ สร้างกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3,000

8.2.4 พัฒนาสุขภาพสัตว์

ในพื้นที่โครงการพระราชดำริที่มีการเลี้ยงปศุสัตว์หนาแน่น สัตว์เลี้ยงของโครงการพระราชดำริ ในเขตพระราชฐาน โครงการฟาร์มตัวอย่าง ของมูลนิธิชัยพัฒนา โครงการปิดทองหลังพระ

ตัวอย่างปัจจัยสนับสนุน	เงื่อนไขการส่งเสริม
<ul style="list-style-type: none"> - ฉีดวัคซีน/ถ่ายพยาธิ/รักษาพยาบาล - อบรมให้ความรู้ ปฏิบัติการ สนับสนุนสื่อความรู้ - เจ้าหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงติดตามให้คำแนะนำ	<ul style="list-style-type: none"> - คัดเลือกพื้นที่ให้บริการด้านสุขภาพสัตว์ การให้คำแนะนำการป้องกันโรค การฉีดวัคซีน การรักษาพยาบาล - จัดทำแผนการให้บริการ นัดหมาย ประสานงานหน่วยงานที่เป็นเจ้าของพื้นที่ บูรณาการกับกิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมการสร้างกระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ - เกษตรกรเตรียมสัตว์เลี้ยง รับบริการ

8.3 ส่งเสริมให้เกษตรกรและชุมชนพัฒนาระบบบริหารจัดการ

- การจัดเก็บข้อมูลของเกษตรกรกลุ่มและชุมชน เพื่อให้มีข้อมูลเพียงพอประกอบการตัดสินใจ ในการพัฒนาอาชีพ ตั้งแต่การผลิต การตลาด เช่น ผลผลิตของสมาชิกมีอะไรบ้าง มีกระแสรายได้ อย่างไร ผลผลิตใดที่เป็นที่ต้องการจากชุมชน มีการวางแผนการผลิต การจัดจำหน่ายอย่างไร มีทรัพยากรอะไรบ้าง ทรัพยากรใดมีคะแนนVRIO สูง

- ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการ วิเคราะห์คัดเลือกผลิตภัณฑ์ของเกษตรกรในโครงการฯ ที่วิเคราะห์แล้วมีโอกาสทางการตลาดมาพัฒนาสร้างมูลค่าและรายได้เพิ่มขึ้น

- ส่งเสริมการตลาดผลิตภัณฑ์ วิเคราะห์หาลูกค้าของเกษตรกร สร้างช่องทางการตลาดและให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์

8.4 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- พัฒนาเจ้าหน้าที่พี่เลี้ยงของเกษตรกร เกษตรกรในโครงการจะมีเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ดูแล คอยให้คำแนะนำ จัดให้เกษตรกรทุกรายมีพี่เลี้ยงให้คำปรึกษา

- ส่งเสริมการเรียนรู้แก่เกษตรกรผ่านสื่อ เวทีออนไลน์ และการติดตามงาน

- ประสานหน่วยงานอื่นเพื่อให้บริการแก่เกษตรกร

8.5 ส่งเสริมการสร้างทุนทางสังคมแก่เกษตรกร กลุ่มและชุมชน

- การจัดกิจกรรมรวมกลุ่มทำกิจกรรมต่าง ๆ แก่เกษตรกร สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกษตรกร ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และรับประโยชน์ เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมการผลิต การจำหน่าย เป็นต้น

- สร้างผู้นำเศรษฐกิจพอเพียงจากเวทีต่าง ๆ ส่งเสริมให้เกิดผู้นำตามธรรมชาติของชุมชน ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในโครงการ

- ส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างชุมชน ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชนที่ใกล้เคียงกัน เพื่อสานสร้างพลังเครือข่ายที่เข้มแข็งขึ้น

9. การวัดผล ติดตามประเมินผล และการรายงาน

9.1 ตัวชี้วัด/การจัดเก็บ/การรายงานตัวชี้วัด

วิธีจัดเก็บ

1) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ (ราย)	รายงาน e-Operation
2) ระดับความพึงพอใจของเกษตรกร(ร้อยละ)	รายงาน e-Operation
3) ร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ	รายงาน e-Operation

9.2 รายงานผลการปฏิบัติงาน

1. รายงานผลการประเมินมายังกรมปศุสัตว์ในระบบรายงาน e-Operation เป็นประจำทุกเดือน
2. รายงานสรุปผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานแต่ละปี จัดส่งภายในเดือนตุลาคม 2566 โดยจัดส่งสรุปผลการดำเนินงานอย่างละเอียดพร้อมให้มีภาพถ่ายประกอบ จัดส่งเป็น file เอกสาร ได้ทั้งทางไปรษณีย์และ email drasa2@dld.go.th (ตามหลักเกณฑ์และวิธีการติดตามและประเมินผล ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ)

9.3 การวัดและรายงานผลการฝึกอบรม

วัดผลการฝึกอบรม ระดับความรู้ที่เกษตรกรได้รับ ความพึงพอใจของเกษตรกรเป้าหมาย โดยกำหนดเป็นค่าคะแนน 1-5 (น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด) รายงานในระบบ e-Operation ของแต่ละโครงการและรายงาน และรายงานสรุปผลการฝึกอบรมต่ออธิบดีกรมปศุสัตว์หัวหน้าส่วนราชการ ภายใน 60 วัน นับแต่วันสิ้นสุดการฝึกอบรม ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบฯ และติดตามให้คำแนะนำ รายงานร้อยละของเกษตรกรที่ผ่านการอบรมแล้วนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิต

1. เกษตรกรได้รับการพัฒนาศักยภาพ จำนวน 970 ราย
2. เกิดองค์ความรู้ในการพัฒนาเกษตรและปศุสัตว์อย่างยั่งยืนปีละ 10 เรื่อง

ผลลัพธ์

1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น 10%
2. การขยายผลการพัฒนาอย่างยั่งยืนเพิ่มขึ้น

11. หน่วยงานรับผิดชอบ

ฝ่ายโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานพื้นที่กรุงเทพมหานคร/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ/ศูนย์ฯ
กอง/สำนักที่เกี่ยวข้อง/สำนักงานปศุสัตว์เขต

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 1

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
โครงการเลี้ยงสัตว์วังทวิวัฒนา	สนง.ปศ.พื้นที่.กทม
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศ.พื้นที่.กทม
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.อ่างทอง สิงห์บุรี
ศูนย์ศิลปอาชีพ ต.เกาะเกิด อ.บางปะอิน	สน.ปศจ.พระนครศรีอยุธยา
พัฒนาพื้นที่อย่างยั่งยืน(ด้านปศุสัตว์) อ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา	สนง.ปศจ.พระนครศรีอยุธยา
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 2

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ฉะเชิงเทรา
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.จันทบุรี
ลูกพระดาบส	สนง.ปศจ.สมุทรปราการ
เกษตรรวมใจอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.นครนายก
อนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในพื้นที่ป่ารอยต่อ 5 จังหวัด (ภาคตะวันออก) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ. ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ระยอง ชลบุรี จันทบุรี
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.จันทบุรี
ทับทิมสยาม	ศวอส.สระแก้ว
ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จ.ระยอง	ศบส.ระยอง
พัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จ.สระแก้ว-ปราจีนบุรี	สนง.ปศจ.สระแก้ว
พันธุ์สัตว์พระราชทาน(เปิดอู่เลี้ยง)	ศูนย์ฯ สัตว์ปีก
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ. ฉะเชิงเทรา สระแก้ว จันทบุรี นครนายก ตราด

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 3

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ฟาร์มโคนมสาธิตสวนจิตรลดา	ศวอส.ปากช่อง
ศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ศรีสะเกษ
ศูนย์การพัฒนาโนนดินแดงตามพระราชดำริ	ศบส.บุรีรัมย์
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.อุบลราชธานี บุรีรัมย์

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
พันธุ์สัตว์พระราชทาน(สุกรหมอยาน สุกรจินหัว กระบือเมษานี)	ศูนย์ฯ สุกร ศบส.บุรีรัมย์
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.สุรินทร์ ศรีสะเกษ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 4

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.สกลนคร
พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทรายตอนบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.มุกดาหาร
ศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อ.ด่านซ้าย จ.เลย	ศูนย์ด่านซ้ายฯ สนง.ปศจ.เลย
รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน	สนง.ปศจ.เลย
ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศวอส.สกลนคร
ผลิตอาหารช้างสำคัญ	คอส.สกลนคร
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.สกลนคร นครพนม มุกดาหาร มหาสารคาม บึงกาฬ อุดรธานี
พันธุ์สัตว์พระราชทาน(ห่านหัวสิงโต แพะเบลเบงกอล)	ศบส.ขอนแก่น ศบส.มหาสารคาม ศบส.สกลนคร
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.อุดรธานี หนองคาย มุกดาหาร ขอนแก่น หนองบัวลำภู บึงกาฬ เลย สกลนคร นครพนม

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 5

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เชียงใหม่
สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ พะเยา เชียงราย น่าน
พัฒนาตามพระราชดำริอำเภอสันป่าตอง	สนง.ปศจ.เชียงใหม่
พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ลอบ อ.อมก๋อย จ.เชียงใหม่	สนง.ปศจ.เชียงใหม่
ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาอมก๋อยตามพระราชดำริ จ.เชียงใหม่	สนง.ปศจ.เชียงใหม่
โครงการเกษตรวิद्या	สนง.ปศจ.เชียงใหม่
หมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย
ธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank)	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน ศบส. แม่ฮ่องสอน

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
พัฒนาพื้นที่สูงปางตอง (ปรับปรุงพันธุ์แกะเพื่อเผยแพร่สู่เกษตรกร)	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน
พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่ปาย จ.แม่ฮ่องสอน	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน
อนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักฯ	สนง.ปศจ.แม่ฮ่องสอน
พัฒนาที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนาบ้านดงพระพร(ศูนย์ผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์)	สนง.ปศจ.เชียงราย
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ	สนง.ปศจ.เชียงราย
ภูฟ้าพัฒนา ตามพระราชดำริ จ.น่าน	สนง.ปศจ.น่าน
พัฒนาบ้านกอก - บ้านจูน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.น่าน
พระตำหนักงน้อย	สนง.ปศจ.น่าน
รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ เชียงราย น่าน แม่ฮ่องสอน
บ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ พะเยา
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.เชียงใหม่ เชียงราย น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน แพร่

โครงการในพื้นที่สำนักงานปลัดเขต 6

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ศูนย์ชัยพัฒนาการเกษตรสิรินธร	สนง.ปศจ.พิจิตร
เขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.พิษณุโลก	สนง.ปศจ.พิษณุโลก
หมู่บ้านยามชายแดน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ตาก
รักษาน้ำเพื่อพระแม่ของแผ่นดิน	สนง.ปศจ.พิษณุโลก อุตรดิตถ์
สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูง ตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.กำแพงเพชร
บ้านเล็กในป่าใหญ่ ตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.กำแพงเพชร
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.พิษณุโลก ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์

โครงการในพื้นที่สำนักงานปลัดเขต 7

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เพชรบุรี
ห้วยองคต อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.กาญจนบุรี	สนง.ปศจ.กาญจนบุรี
ชิงห้วยมันตามพระราชดำริ	สนง.ปศจ.เพชรบุรี ศวอส.เพชรบุรี ศวอส.ประจวบคีรีขันธ์
สวนป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ	สนง.ปศจ.ราชบุรี

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
อนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์ ศวอส.ประจวบคีรีขันธ์
หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่หนองพลับกลัดหลวง	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์
พัฒนาส่งเสริมอาชีพและรายได้เกษตรกรในพื้นที่รับน้ำอ่างเก็บน้ำ ยางชุม	สนง.ปศจ.ประจวบคีรีขันธ์
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์
ศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเขากระปุก อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี	ศวอส.เพชรบุรี
พันธุ์สัตว์พระราชทาน(ห่านหัวสิงโต)	ศบส.หนองกวาง
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์
โครงการเลี้ยงสัตว์วังทิวพัฒนา	ศบส.หนองกวาง

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 8

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.นครศรีฯ พัทลุง ศวพ. ภาคใต้ ศวอส.นครศรีธรรมราช
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.สุราษฎร์ฯ ชุมพร ระนอง นครศรีฯ พัทลุง ตรัง กระบี่ พังงา

โครงการในพื้นที่สำนักงานปศุสัตว์เขต 9

โครงการ	หน่วยงานดำเนินการ
พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.สงขลา
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.นราธิวาส
หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.นราธิวาส
โครงการเลี้ยงสัตว์พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์	สนง.ปศจ.นราธิวาส
ส่งเสริมการเลี้ยงแพะในพื้นที่ภาคใต้ ตามพระราชดำริ	ศบส.เทพา ศูนย์ฯพัฒนาแพะแกะ
พัฒนาพื้นที่พรุแหมแหม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ปัตตานี
พัฒนาการเกษตรบ้านกูแบสิราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.ปัตตานี
หมู่บ้านจุฬารัตน์พัฒนา ยะลา และนราธิวาส	สนง.ปศจ.ยะลา นราธิวาส
ฟาร์มตัวอย่างอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สนง.ปศจ.พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส
พันธุ์สัตว์พระราชทาน(เปิดอู่เหล็ก)	สนง.ปศจ.นราธิวาส
พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร	สนง.ปศจ.สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล

~~~~~